ДГ “ПРОЛЕТ”

Харманли 6450, ул. “Сакар планина” 11, тел. + 359 373 85161,
e-mail: prolet_87@abv.bg; info-2603014@edu.mon.bg; www://dg-prolet-harmanli.eu

Приложение № 8
Към Стратегия на ДГ „Пролет“

Утвърдил:
ВИОЛЕТА ПРОФИРОВА
Директор на ДГ „Пролет“

VIOLETA DIMOVA PROFIROVA
Digitally signed by VIOLETA DIMOVA PROFIROVA
Date: 2026.09.29 20:06:30 +03'00'

Заповед № 9/15.09.2026 г.

ПРОГРАМА
ЗА ПРЕВЕНЦИЯ НА ПРЕЖДЕВРЕМЕННО НАПУСКАНЕ И НЕРЕДОВНО ПОСЕЩЕНИЕ НА ДЕТСКАТА ГРАДИНА

Настоящата Програма е приета с Решение на ПС – Протокол №16/08.09.2026 г.

I. ВЪВЕДЕНИЕ

Програмата е разработена на основание чл. 263, ал. 1, т. 8 от Закона за предучилищното и училищното образование.

Програмата за превенция на преждевременното напускане и нередовното посещение на детска градина разработена в контекста на Европейската платформа срещу бедността и социалното изключване, на предложената от Европейската Комисия „Стратегия за интелигентен устойчив растеж „Европа 2020" и на препоръките, направени във връзка с тях, по отношение превенцията на социалното изключване, и за по-добро образование и грижи в периода на ранното детство, насочени към осигуряване на възможности за най-добър старт в живота на всички деца.

II. ПРИЧИНИ ЗА ПРЕЖДЕВРЕМЕННО НАПУСКАНЕ НА ДЕТСКАТА ГРАДИНА

Причините за преждевременното напускане на детска градина могат да бъдат класифицирани в няколко основни категории:

1. **Икономически причини**

Безработицата, ниските доходи, пониженият жизнен стандарт и бедността поставят много деца в условия, водещи до повишен риск от отпадане от детска градина. В резултат на финансовите и икономически затруднения много деца са принудени да помагат на семействата си, което води до нарушаване на участието им в учебния процес.

2. **Социални причини**

Свързани са с родителска незаинтересованост, противоречия, конфликти, напрежение и кризи в семейството, отрицателно въздействие на домашната среда, функционална неграмотност или ниско образование на родителите, непълни семейства, деца в риск от извършване на противообществени прояви или с поведение, което е трудно, домашно насилие, незачитане правото на избор на децата, налагането на строги наказания.

3. **Причини, свързани със здравния статус**

В контекста на политиките за развитие на приобщаващото образование продължава тенденцията за интегриране на децата, нуждаещи се от допълнителна образователна подкрепа. Рисковете за преждевременно напускане са свързани с недостатъчна подготовка на детската градина за приобщаване на тези деца. Тук се включват и всички фактори на материалната база, образователната среда, човешките и финансовите ресурси, които не отговарят на изискванията за прилагане на принципите на приобщаващото образование.

III. ДЕЙНОСТИ ЗА РЕАЛИЗИРАНЕ НА ПРОГРАМАТА

Настоящата програма набелязва дейности и мерки в две основни направления:

1. Превенция на преждевременното напускане на детска градина.
2. Компенсиране на преждевременното напускане на детска градина.

Приоритет за детската градина имат тези, свързани с превенцията на ранното напускане. Превенция, която цели предотвратяване на възникването на предпоставки за преждевременно напускане на детската градина, както и ограничаване на условията, които го благоприятстват. Политиките и мерките за превенция са насочени към образованието и грижите от ранна детска възраст.

Компенсиране, което има за цел да подпомогне преждевременно напусналите детска градина отново да се включат в образованието, като им бъдат предложени разнообразни и достъпни форми за завръщане в системата на образование и обучение.

В ДГ "Пролет" няма отпаднали от обучението деца от подготвителните групи. Обичайно напусналите деца са поради заминаването на семействата им да живеят в друго населено място, в чужбина или поради преминаване на обучение към подготвителни групи в училищата. Няма случаи на допуснати неизвинени отсъствия над допустимото.

Превенцията за ранното напускане следва да започне още в най-ранната степен на образование - от детската градина. Позитивната образователна среда е ключова мярка в превенцията на преждевременното напускане на ДГ, като във формирането й се включват следните дейности:

- Разработване и изпълнение на собствена Програма за превенция.
- Подобряване на капацитета на педагогическите екипи за идентифициране на причините за ранното отпадане на децата.
- Разработване и прилагане на механизми за контрол, оценка и самооценка на дейността на директора и педагогическите специалисти по отношение намаляването на отсъствията.
- Развиване на дейности в детската градина за подкрепа на личностното развитие.
- Справяне с възникващите трудности още от най-ранна възраст.
- Активно взаимодействие между родители, деца и педагогически специалисти.
- Развиване на междуинституционални инициативи и системен обмен на добри практики за превенция на преждевременното напускане на ДГ.
-

IV. ПРИНЦИПИ

Водещи принципи при разработване и изпълнение на Програмата за превенция на ранното напускане на детска градина са:

- Законосъобразност - съответствие на
- целите и предлаганите мерки със законите и подзаконовите нормативни актове.
- Партньорство - активно и координирано участие на институциите за образование и обучение, институциите на властта, гражданското общество и бизнеса в реализацията на политика за намаляване на отпадането от детската градина
- Прозрачност и популяризиране на мерките и резултатите - значимостта на проблема предполага висока степен на информираност на обществото.
- Приемственост - осигуряване на непрекъснато действие на програмата, независимо от управленски или други социални промени и гарантиране на постоянство в усилията и политиките за изпълнение на приетите цели и целеви показатели.
- Устойчивост на резултатите - осигуряване на трайно и дългосрочно въздействие на постигнатите резултати.
- Своевременност - осигуряване на навременни адекватни мерки за неутрализиране на рискове от преждевременно напускане на децата от детска градина.
- Отчетност, мониторинг и контрол - постигане на по-висока степен на ефективност.
- Иновативност - създаване на нови и интензивни мерки и подходи за пълна интеграция на децата от подготвителните групи.

V. ЦЕЛИ НА ПРОГРАМАТА:

Основна цел:

Създаване на подкрепяща среда за децата в детската градина.

Подцели:

- Осигуряване на позитивна образователна среда - добър психоклимат, атмосфера на добронамерени взаимоотношения;
- Осигуряване на достъп до образование и повишаване качеството на образованието за деца от уязвими етнически общности.
- Достъп до качествено образование за деца със СОП.
- Намаляване на риска от преждевременно напускане на детска градина преди възникването на проблемите.
- Предоставяне на набор от механизми за предпазване на отделните застрашени от отпадане деца.
- Подпомагане на преждевременно напусналите деца отново да се включат в образованието, чрез предлагане на пътища за завършване на подготвителна група в ДГ.

VI. ДЕЙНОСТИ ЗА ПОСТИГАНЕ НА ЦЕЛИТЕ:

- Повишаване на ангажимента на родителите, засилване на тяхното сътрудничество с учителите.
- Контрол на отсъствията на децата и причините за допускането им.
- Контрол на поведението, с цел недопускане на тормоз и насилие.
- Повишаване квалификацията на учителите за работа с деца в риск.
- Засилване на връзката между учителя и детето, и връзката учител - родител, основаваща се на взаимно доверие и уважение.
- Търсене на форми за повишаване на информираността на родителите на напусналите деца отново да се включат в образованието.
- Разглеждане на Педагогически съвет на случаите на деца в риск от отпадане от системата на ПУО.

VII. ПОЛИТИКИ ЗА ПРЕДОТВРАТЯВАНЕ НА ПРЕЖДЕВРЕМЕННОТО НАПУСКАНЕ НА ДЕТСКАТА ГРАДИНА

Постигането на оперативните цели на програмата се осъществява чрез:

Превенция – предотвратяване на възникването на предпоставки за преждевременно напускане на детската градина, както и ограничаване на условията, които го благоприятстват. Политиките и мерките за превенция са насочени от образованието и грижите в ранна детска възраст.

Интервенция – създаване на условия за ограничаване на преждевременното напускане при отчитане на конкретните заплахи на равнището на отделните лица, следвайки принципа за решаване на проблемите на най-ниско равнище.

Компенсиране – подпомагане преждевременно напусналите детската градина отново да се включат в образованието, като им бъдат предложени разнообразни и достъпни форми за завръщане в системата на образование и обучение.

VIII. МЕРКИ ЗА ПРЕДОТВРАТЯВАНЕ НА ПРЕЖДЕВРЕМЕННОТО НАПУСКАНЕ НА ДЕТСКАТА ГРАДИНА

1. **Възможно е нежелание на родителите детето да посещава детска градина**, поради страх от социална изолация, невъзможност за адаптиране към останалите деца; по-ниска самооценка, невъзможност за водене и прибиране на детето.

Мерки: Работа с родителите в посока мотивация за приобщаване на децата от ромски произход, децата със специални образователни потребности и деца от рискови групи, както и работа с попечителите на деца /най-често баба и дядо/ от семейства, заминали в чужбина.

2. Трудова миграция на родителите. Напускане на единия или и двамата родители на страната поради невъзможност за издръжка на семейството и търсене на работа в чужбина. Оставяне на детето на грижите на баби и дядовци, които нямат същия авторитет и изпадат в безсилие за справяне с трудната социална обстановка и новите модели на поведение на децата.

Мерки: Ежеседмични контакти, а при нужда и ежедневни с попечителите на деца, търсене на съдействие от отдел „Закрила на детето“.

3. Липса на грижи от страна на родители заминали в чужбина за децата, както и за болни членове на семейството;

Мерки: Оказване на социална помощ-чрез дарителски акции.

4. Недостатъчна образованост на родителите и липса или занижен контрол върху цялостното развитие на детето. Изразява се в неконтролиране на часовете за сън, непознаване на потребностите на детето, липса на интерес към постиженията на детето, както и подготовката на детето за ролята му ученик;

Мерки: Мотивиране на родителите и приобщаване на тези деца чрез посещаване целодневната форма на организация в ДГ; търсене на непрекъснати разширени срещи с тези родители, мотивиране и приобщаване към ДГ.

5. Чести конфликти между агресивни родители - побой, домашно насилие, развод, посегателство отстрана на нови партньори на един от двамата родители.

Мерки: В най-честите случаи детската градина се превръща в единствено защитено място за детето. Търси се контакт с родителите и се обяснява какво наблюдава учителя в поведението на детето. Насочват се за консултация с психолог. При необходимост се сезира отдел „Закрила на детето“.

Други по-важни мерки и дейности свързани с превенцията от отпадане са:

 Управление на информацията за преждевременно напусналите подготвителна за училище група: изготвяне на база данни от учителите, в чиито групи има деца от рискови групи /съобразно различните причини от отпадане/;

 Координиране действията на учителите на подготвителните групи с тези на ръководство на Детска градина „Пролет“;

 Квалификация на педагогическите специалисти в посока управление на конфликти, справяне с агресията и насилието и превръщането му в педагогически консултант; - Провеждане на семинари, тренинги и беседи с педагогическите специалисти за справяне с последиците от агресия и насилие в дома и детската градина; - Провеждане на вътрешна квалификация за начините за разрешаване на конфликти. Обмяна на добри практики;

 Реализирането на конкретни дейности за постигане целите на програмата;

 Дейности за усвояването на българския книжовен език и повишаване на грамотността;

 Насърчаване включването в образованието на рискови групи и развиване на приобщаващото образование;

 Увеличаване на разнообразието и ефективността на механизмите и стимулите за включване в образование, възпитание и социализация на деца от рискови групи;

 Създаване на условия за включване на детето в група за повишаване на социалните умения за общуване и решаване на конфликти;

 Насочване на детето към занимания, съобразени с неговите потребности;

 Индивидуална подкрепа за детето от личност, която той уважава (допуска до себе си);

 Участие на родителите в дейности в полза на детската градина с цел сплотяване на общността и показване на положителен модел за поведение на децата;

 Изграждане на широко публично доверие и подкрепа за политиките за превенция и намаляване на преждевременното напускане на подготвителна за училище група;

 Повишаване качеството и ефективността на въздействие върху подрастващите чрез създаване на специфична образователна и възпитателна интерактивна среда;

 Поставяне на детето в активна позиция по отношения на усвояването на нови знания и практическа приложимост на придобитите знания и умения;

 Превръщането на детската градина в приятно и желано място за децата чрез използване на иновативни педагогически методи и форми за взаимодействие;

 Извършване на ефективна диференцирана работа с деца с по-ниска успеваемост; Провеждане на анкета с родителите на деца с по-ниска успеваемост за установяване на причините;

 Привеждане дисциплината на децата в съответствие с новите обществени реалности;

 Изграждане на съдържателен и многообразен учебно-възпитателен процес;

 Осъществяване оптимално ниво на вътрешна мотивация за учене у децата чрез целенасочена образователно-възпитателна работа;

 Гражданско образование и работа с родителската общност; Приобщаването им към общочовешките ценности и подготовката им за пълноценен живот в съвременните обществено-икономически условия.

ДРУГИ МЕРКИ ЗА ПРЕВЕНЦИЯ:

Осигуряване на позитивна образователна среда – добър психоклимат, атмосфера на взаимно уважение. Повишаване интереса на децата към живота в детската градина чрез редовно осъществяване на работата в екип, включване в обществено полезен труд, участие в групови и общоградински тържества и развлечения. Обсъждане на нравствена проблематика свързана със екологичното, здравното и гражданско образование. Повишаване на достъпа до съвременни информационни технологии.

Анализиране на резултатите от обучението по отделните образователни направления спрямо очакваните резултати, резултатите, получени от оценяването на входните и изходните равнища и набелязване на мерки за повишаване на успеваемостта.

Повишаване участието и ангажираността на родителите и обществеността: включване на родителската общност за повишаване на активността и сътрудничеството с ръководството на детската градина. Организиране на групови и общоградински форми на взаимодействие като включване в естетизиране на помещенията и двора на детската градина, участие в работилница за родители, изработване на изделия за благотворителни базари, отбелязване на традиционни празници и обичаи, подготовка и провеждане на спортни мероприятия.

Контролиране посещаемостта на децата чрез ежемесечно отчитане среднодневната посещаемост на децата, своевременно осъществяване на връзка с родителите за установяване причините за отсъствие на децата, анализиране средната посещаемост на децата по групи в края на всеки месец.

Реализиране на политики за социализиране на децата, за които българският език не е майчин и за деца в неравностойно положение, за интегрирано обучение на деца със

СОП. Актуализиране стратегията на детското заведение в зависимост от конкретните условия и обстоятелства.

XI. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

За изпълнението на Програмата важно значение има сътрудничеството между всички пряко ангажирани институции, неправителствения сектор и училището. Всички участници в образователния процес (семейство, детска градина, училище, институции, НПО) трябва да бъдат еднакво отговорни и ангажирани за постигането на поставените цели.